

Škodljiva samozavest

Moogo krat beremo in čujemo, da se je s svetovno vojno začela nova doba za človeštvo, ki išče rova pota v lepše življenje. Kar je starega, se ruši, tepta in zasmehuje. Nauki, načela in pravila, ki so stoletja vodili naše prednike, nimajo nobene moči več nad mladim rodom, ki se je nalezl “novega duha”.

Črez vsako “staro” stvar le pre-radi zabavljamo in v svoji mladostni neizkušenosti si domišljamo, da smo vse skrivnosti življenja doumeli bolj, nego stari učeniki, katerih nauki so vodili svet.

Današnji mladi svet, ki se je nalezl “novega duha”, se zelo razlikuje od prejšnjih mladih rodov. — Ljudje so se spremenili. Vprašanje pa je, ali nam bo ta sprememba prinesla res kaj koristnega. In bojim se, da nas “novi duh” odtujaše marsikateri stvari, ki bi bila za koristen razvoj in napredek človeštva neobhodno potrebna.

Ce človek le nekoliko gleda in opazuje, kaj kmalu spozna, da je današnja mladina prežeta s pretirano samozavestjo.

Včasih je veljalo pravilo, da se mora človek temeljito in vedno učiti, če hoče veljati za izobraženega. Dandanes pa se za učenjaka proglašajo vsi, da le nekoliko brati in pisati zna.

Koliko je danes tudi v našem izseljenstvu mladih ljudi, ki so v svojih notranjosti globoko in samozavestno prepričani, da so izobraženi in pametni dovolj, da si najbolj preprosti stvari njihovo znanje ne presegajo najbolj plitke površnosti!

In ta samozavest, ki jo je rodila “nova doba”, hudo škoduje posamezniku in skupnosti.

Posledica je, da je že mnogo naših ljudi nasledlo na limanice raznim spekulantom, ki radi žive na račun tuje ignorance. Če bi bili res taki, kot si domišljamo, da smo, bi se to ne dogajalo in bi si sleparji, ki jim delo smrdi, morali očistiti svoje umazane roke s poštnim delom. V letih priseljevanja je šlo v Buenos Airesu tem prefriganem žito prav posebno v klasje. Take vrste “trgovcem” se je posrečilo napraviti par dobrih “kšeftov” tudi med našimi ljudmi, katerim so prodajali “aparate” za izdelovanje metuljev, ki jih tako radi lovimo, ponarejene loterijske listke, dobre službe in še sto drugih sleparskih reči.

Novi list je svoj čas precej razpravljal o tem, ne vem pa, koliko je zaleglo; nekaj je že, gotovo — dovolj pa najbrž še ne.

Na limanice, v kljub svoji učenosti in brihtnosti, kaj radi gremo. Če nam pa kdo nasvetuje bolj častno in koristno ter poštno podjetje, ne zaupamo odklanjamo. O tem nas prepričuje dejstvo, da so mnogi načrti za gospodarske ustanove ostali med nami neuresničeni.

Kje pa je vzrok, da je pot na limanice gladkejša, nego pot do resnih udeležitev? Zakaj pametne in resne besede ne poslušamo radi, sleparska in hinavska pa nas takoj navdušijo?

Pač zato, ker premalo in preplativno mislimo.

Zdravilo za vse te škodljive bolezni je le izobrazba. Nje primanjkuje vedno in povsod, vsak dan in pri vsakem koraku. Ozdravili pa se ne bomo, dokler se ne otresemo one neuteemeljene samozavesti, ki smo se je nalezli z “novim duhom”.

Vsi, ki smo le par let imeli priliko za učenje na ljudskih šolah (če se nismo kot neugnani paglavci potikali, za časa pouka, po grmovju

Pri Talaveri de la Reina je dala vlada napraviti močne utrdbe, da zaustavi prodiranje revolucionarcev proti Madridu. Na tej fronti poveljuje vztašem gen. Franco.

Mednarodni kongres književnikov

Burna razprava na torkovi seji - Čudne izjave italijanskih zastopnikov

V soboto so prispeli v Buenos Aires se zadnji zastopniki P. E. N. klubov iz evropskih držav. Istega dne, kmalu po dvanajsti uri, je delegat sprejel v vladni palači predsednik republike, popoldne pa se je na svečan način otvoril kongres književnikov v palači mestnega sveta.

V ponedeljek je kongres razpravljal o socialnih nalogah književnikov, posebno zanimanje pa je vladalo za sejo, ki se je vršila v terek; govoriti je imel namreč zastopnik nemških pisateljev Emil Ludwig, po vsem svetu znan zaradi svojih življenjepisov. Ludwig je silovito napadal hitlerjevski režim in one “pisatelje”, ki so v njegovi službi. Dejal je, da sovražnik v Nemčiji presega že vse meje; našli so se ljudje, ki dokazujejo, da Amerike ni odkril Kolumb, marveč Geman Penning, in da Jezus ni bil žid, marveč da se je rodil blizu Frankfurta. — Svobodno misliti in pisati je v današnji Nemčiji prepovedano. Izjemni režimi pa se vedno bolj množijo in v takšnem položaju, v kakršnem se sedaj nahajajo pravi zastopniki nemške literature, se utegnejo jutri znajti tudi književniki iz ostalih evropskih držav. “Od kongresa do kongresa vidimo”, je dejal govornik, “kako se veča število dežel, ki so podvržene cenzuri. Če se bomo mogli, pred izbruhom vojne, še enkrat sestati, bo število takšnih dežel še večje in zbrati se bomo morali najbrž na kakšnem nepoznanem otoku v Oceaniji”.

Po Ludwigovem govoru se je oglašil k besedi tudi italijanski zastopnik Marinetti; obsojal je “barbarsko zažiganje knjig v Nemčiji” ter izjavil, da se v Italiji kaj takega ni nikoli zgodilo (o zažiganju slovenskih knjižnic ekscelenci Marinetti ni nič znanega?) ter da se v Italiji intelektualci ne preganjajo, marveč da uživajo... največjo svobodo (kje? — na konfinacijskih otokih?) tudi taki, ki se ne strinjajo s fašistično ideologijo in ki celo pišejo proti režimu! Italija da ni nikoli zapostavljala (kaj pa počenja z Jugoslavo, ki jih ima v svoji oblasti?).

ter stikali za ptičjimi gnezdi), se seveda nismo mogli izobraziti. Če knjig nismo imeli radi, nam ni bilo zameriti, ker nismo znali ločiti dobrega od kvarnega; zameriti pa nam je sedaj, ko smo zreli po letih, če ne spregledamo.

Anton Podlogar.

Ludwig je hotel odgovoriti, a mu predsedništvo ni dalo besede, da bi se razprava preveč ne zavlekla...

Na predlog francoskega zastopnika Julesa Romaina je kongres odobril poslanico na vse vlade in narode, pozivajoč jih, naj delajo za preprečitev vojne, ki ograža človeštvo in ki je strašno zlo, katero nikomur ne more prinesiti nič dobrega. V skladu s to poslanico je kongres tudi izjavil, da v P. E. N. klubih ni prostora za nobenega pisatelja, ki ni zagovornik miru.

Na popoldanski seji je spet dobil besedo Francoz Jules Romain. Sklicujoč se na zgoraj navedeni sklep, je izrazil svoje začudenje, da se je tudi italijanski zastopnik Marinetti izjavil za mir, ko je vendar prej v Italiji pisal, da je treba otroke že v rani mladosti pripravljati za vojno ter je razlagal, da je vojna “edina higiena sveta”. Govornik je pozval Italijane, naj povedo, ali so za mir, kakor izjavljajo na kongresu, ali pa so za vojno, kakor so pisarili doma.

Italijanski delegatje so zagnali tedaj silno vpitje in Ungaretti na pr. je smatral za svojo dolžnost, da izprazni na francoske delegate ves svoj obsežni zaklad krepkih psokv. Marinetti je izjavil, da je iskren pri staš miru, dokler se stvar ne tiče njegove domovine. Francoske zastopnike je ozmerjal, da so hinavci.

Spet je nastal velik hrust in trušč.

Ko so se duhovi nekoliko pomirili, je Marinetti preklical žalitve in kongres je sklenil, da naj zadevo razčisti izvršni odbor.

Na tej seji sta madžarski in bolgarski zastopnik sprožila tudi manjšinsko vprašanje ter sta predlagala, naj bi se ta problem, ki zadeva tudi Jugoslavo pod Italijo, spravilo pred Mednarodni odbor P. E. N. klubov. Jugoslovanski delegat g. Po povic je pa predlagal, naj bi se prej skušal doseči prijatskim potom sporazum med klubi prizadetih držav.

V četrtek je kongres nadaljeval svoje delo in delegatje so se tudi ude-

Rojakom v notranjosti dežele

Rojaki, ki živite v preveliki oddaljenosti od glavnega mesta ter vam ni mogoče udeležiti se nedeljske velike prireditve za naše primorske brate — tudi od vas pričakujemo, da pokažete ob tej priliki svojo dobro voljo in da po svojih najboljših močeh prispevate, da bo akcija v prid slovenskim in hrvatskim žrtvam fašizma v Julijski Krajini kar najlepše uspela tudi v materialnem pogledu. Pošljite tudi vi svoj prispevek! To lahko storite potom poštne nakaznice (Giro postal) ali potom čeka na naslov “Novega lista”; v pismu pa izrecno povejte, da je denar namenjen Meddržstvenemu odboru za primorske žrtve.

Kjer vas živi po več skupaj zberite, kolikor morete, potom nabiralne pole! In to čim prej, ker se še ta mesec zaključijo računi prireditve.

Imena vseh darovalcev objavimo v “Novem listu”.

Naj bo to pravi plebiscit ljubezni do preganjanih bratov ter sočustvovanja z njimi!

Rojaki! Storite tudi vi svojo dolžnost!

MEDDRUŠTVENI ODBOR:
G. P. D. S. iz Ville Devoto, D.
K. D. “Ljudski oder”, “Tabor”
in Jugoslovanski patronat za p. ž. e. f.

ležili banketa, katerega jim je predložil predsednik republike gen. Justo,

Španska državljanska vojna

Odločilnih dogodkov v španski državljanski vojni doslej še ni, vendar pa so se v zadnjem tednu začeli na več krajih hudi boji, ki utegnejo postati odločilni.

Irun, ki so ga vladne čete dolgo branile, so zasedli revolucionarji; mesto je spremenjeno v kup ruševin in računajo, da bo treba svojih 500 milijonov peset za njegovo obnovo. Sedaj oblegajo revolucionarji San Sebastian.

V Madridu imajo novo vladno; sestavil jo je Largo Caballero in je mnogo bolj levičarska nego je bila Giraldovala. Nova vlada je sklenila pospešiti ofenzive proti obkoljenim mestom, v katerih so se utabirili vstaši.

O Huesci so že javili, da jo je zasedla ljudska milica, vendar pa ta vest ni bila potrjena; Ovi- edo napadajo asturski rudarji s povečano silovitostjo in trdnjava Alcazar, v Toledu, bo kmalu kup razvalin. Vladno topničar-

Slika iz sedanje državljanske vojne v Španiji. Ustaška artilerija strelja. Spodaj se vladni pristaši branijo za barikadami

RAZNE VESTI

14 milijard frankov bo Francija potrošila v prihodnjih štirih letih za obnovo svojega vojnega materiala in za ojačenje velikih utrdb ob meji z Nemčijo.

Zastopniki Male antante se sestanejo danes v Bratislavi na konferenco, ki ji v evropskih političnih krogih pripisujejo veliko važnost. Mnogi trde, da so se prijateljske vezi med Češkoslovasko, Romunsko in Jugoslavijo znatno ohladile v zadnjem času ter da se zadnji dve državi pomikata v nemški tabor, dočim se je Češkoslovaska zvezala s Francijo in Rusijo.

“Mnogo sovražnikov imamo doma in zunaj” — tako je izjavil ruski vojni komisar Vorošilov povodom otvoritve letošnih velikih manevrov rdeče vojske. Dejal pa je tudi, da je Rusija v vsakem oziru pripravljena.

Velika komunistična zarota da je bila odkrita v Italiji — tako je slute dni vest po svetu. V Rimu pa so izjavili, da je izmišljena ter da o kakšni zaroti italijanske oblasti nič ne vedo.

Viktora Emanuela bodo kronali v Addis Abebi kot cesarja Abesinije. Ob tej priliki bo vladarja spremljal v Afriko baje tudi Mussolini.

Francoskih zločincev ne bodo več pošiljali na takozvani Hudičev otok v Guayani. Vlada je sklenila odpraviti to kaznišniško taborišče, ki je veljalo za pravi peklo na zemlji in ki Franciji ni delalo časti.

Na Bledu se je mudil te dni bolgarski kralj Boris, kot gost kneza namestnika Pavla. Razpravljala sta baje o izboljšanju odnošajev med Bolgarsko in Jugoslavijo.

V Barceloni je policija zaplenila zaklad tamošnje stolne cerkve, obstoječ iz zlatih monštranc, kelihov itd. ter iz 60 kg težkega zlatega prestola. Vrednost tega zaklada cenijo na 70 milijonov peset.

Do krvavih spopadov je prišlo v Tugovicu pri Bjelovaru med kmeti in orožniki, ki so spremljali davnega izterjevalca, kateri je prišel rubit. Trije kmetje so bili ubiti in več jih je bilo ranjenih.

stvo in letalstvo sipljeta ogenj nanjo; revolucionarji so se zatekli v kleti in se nočejo podati.

Hudi boji se bijejo pri Talaveri de la Reina, kjer prodirajo vstaši proti Madridu, pod vodstvom generala Franca. Madridska vlada je poslala na to fronto močna ojačenja, da reši glavno mesto pred pretečo nevarnostjo.

Druge države pa med tem razpravljajo o nevtralnosti ter se v isti sapi druga drugo obdolžujejo, da nevtralnosti ne spoštujejo. V Franciji je skušalo delavstvo pritisniti na vlado, da bi podprla špansko ljudsko fronto, vendar pa je Blum to za htevo odklonil. Velike važnosti je za revolucionarce Portugal-ska, skozi katero prejema jo orožje in municijo.

Važna razsodba

Vrhovno državno sodišče je razsodilo, da je zakon štev. 11.729 o pravicah trgovskih nameščencev protustaven, v kolikor se tiče retroaktivne določbe, ki je nameščencem priznavala pravico do odpravnine tudi za največ pet let službe pred proglašitvijo zakona. Vrhovno sodišče pravi, da je ta določba neveljavna, ker da je v nasprotju z ustavo; in po tem takim bi se odpravnila štela le od onega dne dalje, ko je bil zakon objavljen.

ARGENTINSKE VESTI

Nedeljska manifestacija za primorske brate

V "Armenski dvorani" se je vršila preteklo nedeljo prva prireditve naših društev za slovenske in hrvatske žrtve fašizma v Julijski Krajini, ki je — kot manifestacija za naše primorske brate, prav lepo uspela. Samo enkrat ali dva krat, in to v časih cepljena, kakor je dandanašnji — ko naša kolonija še ni bila tako razse je zbrala v Buenos Airesu takšna množica slovenskih izseljencev, kakršna je bila ona, ki je napolnila veliko dvorano v ul. Acevedo; vsi se deži, v parterju in na galeriji, so bili zasedeni in mnogo udeležencev je moralo stati.

Namen prireditve je bil izpričati solidarnost našega izseljenstva z našim preganjanim ljudstvom na Primorskem ter zbrati denarna sredstva v pomoč najbolj preganjanim in potrebnim žrtvam. Namen društev ni bil pokazati, kaj zmorejo na kulturnem polju in zato spored tudi ni bil preveč bogat: igra, ki je bila napovedana, je zaradi raznih zadržkov odpadla s sporeda.

Pač pa smo na nedeljski prireditvi slišali mnogo lepega pečenja. G. P. D. S. iz Ville Devoto, Ljudski oder in Tabor so posamič nastopili s svojimi zbori in dve pesmi ("Kam?" in "Jadransko morje") so zapeli moški zbori vseh treh navedenih društev skupno, pod vodstvom g. Kreblja. To je bilo res nekaj novega za našo naselbino; prostrani oder je bil kar natrpan s pevci in ob pogledu na tako velik zbor si je pač marsikdo mislil, da bi kulturna

prizadevanja buenosaireskih Slovencev mogla doseči prav velike uspehe, ko bi se društva združila v enotnem skupnem stremljenju na polju naše prosvete.

Vse zbere je občinstvo bogato nagradilo z odobravanjem za njihov trud in skupni zbor je moral Hajdrivo "Jadransko morje" ponoviti.

Nastopil je nato govornik, ki je v imenu sodelujočih društev povedal sledeče:

Rojaki! Rojakinje!

V imenu Gospodarskega podpornega društva Slovencev v Villi Devoto, Delavskega kulturnega društva Ljudski oder in Izseljenkega društva Tabor, Vas najlepše pozdravljam ter se Vam zahvaljujem, da ste se v tako velikem številu odzvali povabilu na to našo prvo skupno prireditve.

Namen današnje prireditve, katero so organizirala uvodoma navedena društva na pobudo Jugoslovanskega patronata za pomaganje žrtvam evropskega fašizma, je počastitev spomina bazojskih mučnikov ter vseh naših mož in mladeničev, ki so svoja življenja žrtvovali v boju za tlačene narodne in delavske pravice našega primorskega ljudstva; obenem pa ima ta prireditve tudi plemenit rodoljubni in človekoljubni namen: zbrati čim več denarnih sredstev kot pomoč najbolj preganjanim in potrebnim slovenskim in hrvatskim žrtvam fašizma v Julijski krajini ter njihovim družinam.

Kako težko je doseči, da se več društev zedini za skupno prireditve, to si lahko predstavlja vsak izmed nas, ki pozna tukajšnje prilike. Vendar pa se je tudi to zgodilo, kajti namen današnje prireditve je tako vzvišen in nas vse zadeva tako v živo, da so se male razmere, ki ločijo naša društva, umaknile v ozadje ter dopustile, da smo se tukaj, kakor vidite, združili v enodušen in krepak protest proti oni sili, katera je naš narod v Julijski krajini pahnila v največjo bedo, kar jih beleži naša zgodovina. Brezobzirno, brezsrčno, nikomur in ničemu ne prizanašajoče zatiranje, katero italijanski fašizem izvaja napram našemu, niemu na milost in nemilost prepuščenemu ljudstvu, nima primera v zgodovini evropskih manjšin. Za nas, ki smo vsi, eden več, drugi manj, neposredno prizadeti od italijanskega fašizma in ki nam je ta kalvarija našega primorskega ljudstva predobro znana, niso potrebne podrobnejše statistike o trpljenju in škodi, ki ju je ta režim zvrnil na naš narod; mi dobro vemo, da so nam ugrabili vse:

osebno varnost in svobodo, pravico do obstanka, vse šole, vsa društva, vse gospodarske ustanove, odvzeli so nam ves tisk; pravico do rabe lastnega jezika, ki je celo v cerkvah prepovedan in na nagrobnih kamnih, in, kakor da bi mera s tem ne bila še vrhana, nam jemljejo celo priimke, ki smo jih dobili od naših poštenih dedov in očetov. Udarili so nas z dvojnimi bičem: udarili so nas zaradi naše narodnosti in udarili so nas zato, ker smo narod delavcev in kmetov.

Zaradi fašizma smo morali v svet. In četudi imamo srečo, da smo prišli v gostoljubno deželo, kakršna je Argentinja, ki ne pozna mržnje do tujece in kjer se smemo svobodno rabiti svoj jezik, vendar prav dobro vemo, da nam tujina nikakor ne more v vsem nadomestiti naše ljube do matičje. Mi nismo navadni izseljenci, marveč smo prav za prav begunci oziroma, bolje rečeno, izgnanci.

Ljubo doma, kdor ga ima! Mi pa smo morali, radi političnega in gospodarskega pritiska, svoj dom zapustiti. Vendar pa smo vsaj resili svojo osebno svobodo in, kolikor toliko, tudi problem svojega obstanka. V Julijski krajini pa stotisoči v brez moči trpijo in prenašajo, skoro brez upa, svojo bedno, suženjsko usodo.

Današnja prireditve naj bo zaradi tega tudi zgorev dokaz naše solidarnosti s trpečimi brati in pred licem tujine naj bo odločen glas protesta proti nekulturnemu zatiranju, ki se nad našim narodom izvaja.

Naj tudi tukajšnja javnost izve, kako so držali svojo besedo oni, ki se ponasajo z dvatisočletno kulturo in ki so, ob zasedbi naših krajev, licemerno obljubljali, da bodo spoštovali vse naše narodne, kulturne in gospodarske pridobitve; oropali so našo narodno manjšino vsega, kar je sploh mogoče ugrabiti narodu, zatrli so naš upravičen odpor s požiganjem, z ječani, s konfiscacijami in s svinčenkami v hrbet. Evo — tako so držali svojo besedo in s tem se celo italijanski fašizem ponasa.

Spominjati se moramo danes, z vso mistično ubranostjo naših src, prve žrtve fašističnega tribunala Vladimira Gortana ter bazojskih mučnikov, Marusiča, Bidovca, Valencića in Miloša, ki so vprav na današnji dan, pred šestimi leti, darovali svoja mlada življenja. Slava jim! In slava tudi vsem onim številnim žrtvam, ki niso padle pod svinčenkami fašističnih rabeljskih oddelkov, marveč so zgubili svoja življenja pri divjaskih ekspedicijah skvadrističnih tolp po naših mestih in vaseh.

Usmeriti moramo nadalje naše misli na one trpine, po katerih se vedno udarja italijanski fašizem z bičem svoje brezprimerne narodne nestrpnosti. Spominjati se moramo vseh onih številnih rojakov, ki jim življenje gine po zatohlih in temnih celicah italijanskih ječ ter v nezdravih podnebnih konfiscacijskih taboriščih. In spominjati se moramo tudi vseh onih, ki so svoja izmalčena telesa prinesli še živa, a strta in zlomljena, iz ječe in konfincije. Tem in pa njihovim družinam naj gre naša bodrilna beseda in naša skromna pomoč!

Majhna bo sicer ta naša pomoč, ker je žrtev mnogo, preveč! Toda trpečim bratjem nam bodo gotovo hvaležni, ker jim bo naša akcija v dokaz, da se jih spominjamo, čeprav nas je usoda zanesla daleč proč od njih.

Preveč let je že preteklo, odkar smo tukaj, ne da bi se v edinstvi in bratski složnosti spomnili naših zatiranih bratov. To je naravnost žalosten dokaz o naši dosedanji brezbriznosti in malenkostnosti. Greh je, da smo se dajali zavajati po malih razmericah in osebnih združbi, a zato je danes naše zadoščenje tem večje, ko nam je ta velika manifestacija v dokaz, da so se naša društva zgenila ter da jih v tem pogledu podpira tako velika množica naših zavednih izseljencev.

Konec naj bo naše razdruženosti! Današnja skupna manifestacija je prva, a naj nikakor ne bo zadnja! Zavedati se moramo, da nam je — kakor so pokazale izkušnje za časa svetovne vojne — iz tujine lažje obrabiti pozornost sveta na trpljenje našega ljudstva in s prstom kazati na fašistično Italijo, ki pravi, da hoče kulturo izvažati v barbarsko Afriko, a v isti sapi zatira kulturo miroljubnega, poštenega in prosvitljenega naroda v osrčju Evrope.

To mora biti naša naloga. Akcija za naše primorske brate mora združiti vse naše izseljenstvo, kajti le če bomo vsi kričali, nas bodo daleč slišali!

In v nas vseh mora biti prepriča-

nje, da bo končno vendar zasijalo solnce svobode in pravice tudi za nas in za naše preganjane brate! V tej veri vas pozdravljam!

Ko se je odobravanje poleglo, je prišel na oder, iskreno pozdravljen z burnim aplauzom, g. Pavel Golja, ravnatelj ljubljanske drame, ki se sedaj mudi v Buenos Airesu kot zastopnik slovenskih pesnikov in pisateljev na tukajšnjem mednarodnem kongresu PEN-klubov.

Gospod Golja je v lepih besedah izrazil svoje zadovoljstvo, da vidi v tej daljni deželi zbrano tako veliko množico rojakov na prireditvi; izročil je navzočnim tople pozdrave, ki jih je prinesel iz domovine, nakar je recital četvero svojih pesmi, za katere je žel obilo odobravanja s strani hvaležnega občinstva.

Daljša vrsta deklamacij, nanašajočih se na Primorsko ter ilustriranih z diapozitivi, je zaključila spored in sodelujočim društvom ter občinstvu zahvalil za udeležbo zastopnik Patronata za pomaganje žrtvam evropskega fašizma, ki je bil dal pobudo za to prireditve.

Argentinska govornika, ki sta imela nastopiti na tej manifestaciji, sta bila sicer navzočna, govorila pa nista, ker ni bilo v to svrhu potrebnega dovoljenja varnostne oblasti. Najbrž je bilo nekoliko nerodno, da se je prireditve vršila baš na dan obletnice Uriburujevе septemberske revolucije. Seveda pa se to ni zgodilo namenoma.

Prireditve je potekla v najlepšem redu.

Obračun prireditve

Obračun prireditve za pomoč žrtvam fašizma v Julijski Krajini od 6. septembra t. l., izkazuje: DOHODKOV: 966,45 pesov; IZDATKOV: 295,60 in znaša torej ČISTI DOBIČEK: \$ 670,85.

Meddruštveni odbor se tem potom zahvaljuje občinstvu, ki se je v tako lepem številu udeležilo prve manifestacije za primorske brate, in pa uredništvu Novega lista, ki je brezplačno in spontano naredil lepo propagando za skupno prireditve.

Na prispevke od strani rojakov v notranjosti dežele bo Meddruštveni odbor počakal do konca tega meseca. Apeliramo še enkrat na vse rojake, ki se prireditve niso mogli udeležiti, naj ne pozabijo na svojo dolžnost. Prispevke je poslati na Novi list.

Meddruštveni odbor izjavlja, da navedbe, vsebovane v članku pod naslovom "V pojasnilo", objavljenem v Sl. Tedniku od 5. t. m., ne odgovarjajo dejstvu. Če želi SPD I. pojasniti občinstvu zadevo v pravi luči, naj objavi odgovora M. O. na njegova dopisa.

Za GPDS. — Alois Usaj
Za Ljudski oder — Oto, Turel
Za Tabor — I. Pahor
Za J. Patronat — Jožef Zajc

Objave Kr. Poslanstva

Charcas 1705 — Buenos Aires
Kr. poslanstvo v Buenos Airesu traži sledede iseljenike:
Pr. br.: 2978
LOVRO EFLER, 36 godina star, iz Šida.

Pr. br.: 2979
MARKO SIBALIN, rođen 1910. g. u selu Garevac, opštine Kladarske.

Pr. br.:
PARIĆ ANDRE Andrijin, iz Vinjana.

Pr. br.: 2943
ANDRO (ONDRISA) KAŠČAK, iz Padine. Javljao se iz Villa Angela, Chaco.

Pr. br.:
BALDO DUPER, iz sela Vrelo, kod Dubrovnika. Živio je u Gahanu, odkuda je prešao u Buenos Aires.

Pr. br.: 2940
FRANJO MRAKOČIĆ, iz Aleksandrova. Rodjen je 1892. g. Iselio se u g. 1927, a koncem 1934. g. javljao se iz Colonia, u Uruguayu.

Pr. br.: 2939
JOVA PEJAŠINOVIĆ, iz Grubišnog polja.

Pr. br.: 2944
MATIJA ZLIČARIĆ, 42 godine star, iz Kostajnice.

Zbirka za primorske žrtve

Ker se niso mogli udeležiti prireditve dne 6. septembra, so poslali Meddruštvenemu odboru za primorske žrtve:

- Iva Stanič \$ 1.—
- Teresa Baloh \$ 2.—
- Zvonimir Kocijančič \$ 5.—
- K. P. \$ 2.—

Vkupno \$ 10.—
Darovalcem najlepša hvala! Rojaki, posnemajte! Spomnite se tudi Vi primorskih rojakov!

Zahvala

Jugoslovanski patronat za pomoč žrtvam evropskega fašizma se zahvaljuje vsem sodelujočim društvom in ostalim sodelavcem, kakor tudi Novemu listu, za požrtvovalno sodelovanje pri skupni manifestaciji proti fašizmu v Julijski Krajini.

Za odbor J. P.: Jožef Zajc.

Parlamentni spor

Poslanska zbornica še vedno ne more izvrševati svojega zakonodajnega dela, ker doslej še ni bilo mogoče rešiti spora, ki je nastal med opozicijo in "concordancio" zaradi mandatorv iz buenosaireske pokrajine, ki jih hočejo radikali na vsak način razveljaviti.

Opozicija si je zadnje čase prizadevala omogočiti zasedanja z lastnimi pristasi, pa ni slo, ker se je sklepčnost izjemoma dosegla le enkrat ali dva krat. Konservativci so tega ponudili sodelovanje, vendar pa le pod enim pogojem: da bo zbornica razpravljala samo o raznih nujnih zakonskih predlogih, ki že mesece čakajo na rešitev, da se pa nikakor ne bo dotaknila kočljivega vprašanja buenosaireskih mandatov.

Opozicijske stranke .so predlog odbile in tako rešitve doslej še ni ter je tako kmalu tudi ne bo, če se oba tabora ne odločita za popuščanje.

Novi priseljenci

Banco Germanico de la America del Sud, L. N. Alem 150, naznanja čitateljem "Novega lista" in sploh vsem onim, ki jih ta vest zanima, da z "Oceanija", ki je odplula iz Trsta 27. avgusta in ki prispe v tukajšnje luko dne 14. t. m. jutraj, potujejo med raznimi potniki tretjega razreda tudi sledeče naše rojakinje in rojaki, katerim so bili vozni listki izstavljeni potom više imenovanega zavoda:

Grisonić Peter, Elijo, Jordan in Marija iz Gasona pri Kopru v Istri; Ivan Čotić iz Pederjevega pri Rihembergu; Angela Stopar iz Dolenj pri Reki, Marija Radić iz Okruge v Dalmaciji; Marija Dragičević, iz Zaostroga, in Ivanka Kuzmanić, iz Okruge v Dalmaciji.

"Scampolo" pojde spet na oder

Na prigovarjanje onih, ki so igro videli prejšnji mesec, in se bolj na splošno željo takih, ki so o zelo uspeli uprizoritvi "Scampola" samo slišali, je Tabor sklenil spraviti to igro spet na oder. Ponovi jo v nedeljo, 4. oktobra, v lepi Armenski dvorani, ul. Acevedo 1353.

Proslava rojstnega dne kralja Petra II.

V proslavo rojstnega dne kralja Petra II. je Sokolsko društvo Buenos Aires I. priredilo v soboto lepo upepel banket, katerega so se udeležili tudi vsi trije zastopniki jugoslovanskih PEN-klubovcev. Starosta dr. Kosta Veljanović je v posebnem govoru podčrtal pomen proslave.

V nedeljo, 6. sept., je bila zahvalna služba božja v rusko-pravoslavni cerkvi, potem pa te odpravnik poslov dr. A. Mišetić sprejemal na poslanstvu čestitke članov tukajšnjih naše kolonije.

Kraljev rojstvi dan so proslavili tudi v Rosariju, kjer se je, na pobudo tamošnjega našega konzulata, pel Tedeum v kapeli šolskih sester na ul. Córdoba 1646.

Družabna zabava v Villi Devoto

GPDS iz Ville Devoto vabi čestitke rojake in rojakinje na družabno zabavo, ki se bo vršila jutri, v nedeljo, popoldne v društvenih prostorih ul. Simbron 5148. Začetek ob 4. popoldne.

S Paternala

Društvo stavbniških delavcev paternalnega okraja sporoča, da bo imelo jutri, 13. t. m., popoldne, od 5. ure dalje, plesno zabavo v prostorih Ljudskega odra, ul. Paz Soldan 5150. — Čisti dobitek je namenjen društveni knjižnici.

Predavanja

Jutri popoldne bo v Taboru (ul. Paz Soldan 4924) predavanje o sledečem vprašanju: "Izseljenci in politika". Začetek ob 5. popoldne. — Vstop prost.

CERKVENI VESTNIK

To nedeljo (13. sept.) bo masa na Avellanedi ob 10 uri za rajnega Ivančiča Janosa. Večernice ob 4 uri na Paternalu.

Ta teden je kvaterni. Posta v tej deželi ni ta teden nikakega.

V terek je spomin povisanja svetega križa. Kakor je nekoč zapisal sv. Pavel, da je križ Judom v pohujšanje, pogonom pa v neumnost, tako velja tudi danes. Samo ob križu Gospodovega človeka razume, zakaj je treba na svetu trpeti. Moderni pagani in ljudje ne marejo krščanskega "križa". Nam je pa ravno v križu dan odgovor na tisto, kar je njih neresliva uganka. V križu imamo upanje, odrešenje in veselje.

V nedeljo 20. sept. bo masa na Paternalu, večernice v Saavedri.

V soboto 19. sept. prideta s Cap Arcona g. Doktorić in Kastelic.

Bliza se obletnica euharističnega kongresa, ki se proslavi v oktobru. Tudi Slovenci ne smemo zaostati za drugimi in se moramo nata dogodek primerno pripraviti in ga proslaviti. Isti Gospod Jezus, ki ga v sveti hostiji častimo, nam bo nekoč sodnik. Ali je tvoje življenje tako, da te ne bo strah stopiti pred njega, ko boš poklican na sodbo? Nikar si ne zapirajmo oči!

Zato ste vsi povabljeni, da doprinesete vsak po svoji moči in dobri volji, da damo ob tej obletnici čast Gospodu Jezusu.

Hladnik Jančič

KROJACNICA IN TRGOVINA

"MOZETIĆ"

Ima v zalogi vsakovrstno zimsko blago za obleke, kakor tudi vsake vrste moškega perila.

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Predstavnik za celo Južno Ameriko

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE - ZAGREB
POSTANSKE ŠTEDIONICE - BEOGRAD
ZADRUŽNE GOSPODAR. BANKE - LJUBLJANA
BANCO DI ROMA - GENOVA

Pošljite Vaša denarna nakazila v stari kraj, samo tem sigurnim potom

BRZOJAVNO! Z AVIJONOM! Z POŠTO!

NAŠ ODDELEK PAROPLOVNIH POTNIH KART, JE NAJHITREJŠI IN NAJCENEJŠI VRELEC

za nabavo pozivnih ali pa povratnih paroplovnih potnih kart, za kakoršnokoli linijo.

NE NASEDAJTE NIZKIM PONUDBAM

Ker bi bilo potovanje še dražje

NIKAKIH POTEŽKOČ

Naše uradne ure: od 8 1/2 do 7 zvečer; ob sobotah do 12 1/2

Sigurnost! Brzina! Uslužnost! Poverjenje!

KROJAČ

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10-28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59-4271

Z mirnim srcem se lahko zatečete v

Moderno zdravilišče

Talcahuano 1060 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K.

VELJANOVIĆ

Sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah. Izvršujemo tudi operacije. Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

TOVARNA MOZAIKA

Teolindo Rodríguez

Specializirana v vseh vrstah mozaika. Imitacije marmorja SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIALA

Cement "San Martin" Ugodne cene

ANASCO 2763 — PATERNAL — U. T. 59-1925

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

IZZIVANJE NA MEJI

Med obmejnimi krajem Slivica, pri Rakeku, in Postojno se je 29. julija v dopoldanskih urah pripetil majhen toda značilen incident, ki bi lahko imel hude posledice.

Službujoči graničar in podpreglednik finančne kontrole, oba iz Rakeka, sta ob 11. uri opazila, da se je nekaj metrov za državno mejo pričelo zbirati italijansko vojsko, kar se jima je že takoj zdelo sumljivo. Istočasno so bili na italijanski strani, tik ob prehodu ceste na naše ozemlje, v službi dva italijanska finančna stražnika in dva miličnika.

Skupina vojaštva se je čim dalje bolj približevala naši meji in se na rotovi razdalji ustavila, le kapetan trije poročniki, narednik in dva vojaka so svojo smer nadaljevali, prestopili mejo in vpadli na naše ozemlje kakih 50 m. Ustavili so se šele, ko sta naša službujoča organa na trikrat poziv "Stoj!" pripravila puške. Takrat so se vsi obrnili in umaknili nazaj čez mejo, nato pa naše stražnike prosili, naj jim pustita fotografirati. Ko sta jim to odklonila, so odšli k ostalemu vojskovanju, ki je bilo morda komaj 100 m za mejo in pričeli prepevati fašistično himno.

Brez dvoma je bil ta nenaden vpad na naše ozemlje storjen z gotovim namenom in je bila ta komedija dobro pripravljena in nastudirana ter ne brez vsakega ozadja. Italijani, ki so prekoračili našo mejo so se dobro zavedali, da imajo za sabo poleg starih službujočih organov še kakih sto ali morda več vojakov, med tem ko sta bila na jugoslovanski strani samo dva stražnika.

Incident ni imel hujskih posledic, a bi bil mogoč posrati usoden, ko bi jugoslovanska graničarja ne bila ohranila svojo hladnokrvnosti.

IZ BELE KRAJINE

Iz Metlike pišejo:

Skoro vsak dan otožno pojejo po Beli Krajini zvonovi. Preko horizonta se dan na dan vlečejo težki, temni sivi oblaki, ki ne obetajo nič dobrega. Severnovzhodni kraji pod Gorjanci so domalega popolnoma potolčeni od toče, ki je padala v nekaterih krajih kot kurje jajce debela in v vinogradih je škoda tudi zelo velika na strehah. Par let sem tepejo Belo Krajino najrazličnejše sibe. Suša je bila reden gost. Letos pa nas obiskuje toča. Pada dnevno. Ozimina je pogoleda in ljudje premišlujejo, ali bi jo omlatili, ali ne, ker klasje je prazno. Travniki že dolgo niso dali toliko krme kakor letos: le srečen je tisti, ki jo je spravil v pravem času. Nekateri radi vsakdanjih padavin sušijo 4—10 dni in zgori se, da na mestu krme prilpejejo domov steljo.

PRIPRAVE ZA PROCES RADI DOGODKOV V KRESTINCU

Krvoprelitje dne 17. aprila pri gradu Kerestincu bo končno dobilo svoj epilog pred sodiščem. Državni tožilec dr. Belčić je vložil obtožnico, ki obsega nič manj kakor 89 tipkanih strani. Obtožnica je bila dostavljena obtoženim kmetom in njihovim braniteljem. Ker se ni nihče pri tožil, je postala pravomočna. Obtoženi so uboja šestih mladeničev: Karla Katanca, kovača od Sv. Nedelje, Ibrahima Mahmudberoviča, bivšega uradnika, Aleksandra Bla-

VESTI S PRIMORSKEGA

Strašna nesreča z granato

Zopet se je zgodila v bližini Gorice strašna nesreča. V Rožni dolini pri "bajti" je pet oseb iskalo staro železo, da si zaslužijo s tem svoj težak vsakdenji kruh v vedni nevarnosti za življenje. To so bili 38letni Bensa Leopold, 35letni Žižmond Josip, 24letni Merlak Aloiz, 26letni Bensa Josip in 32letni Marvin Viktor, vsi iz goriskega predmestja. — Dne 30. julija, proti večeru, so našli dve veliki granati zakopani v zemlji kalibra 280 mm. Hoteli so ju odvit in so bili toliko neprevidni, kot pravijo, da so pričeli tolči po njih. Pri tem je prišlo do eksplozije in dve trupli sta ležali v kosih raztrgani na okrog. To sta bila Bensa Leopold in Žižmond Josip. Marvina Viktorja so s težkimi poškodbami prepeljali v bolnišnico, kjer je dan na to v strašnih bolečinah umrl.

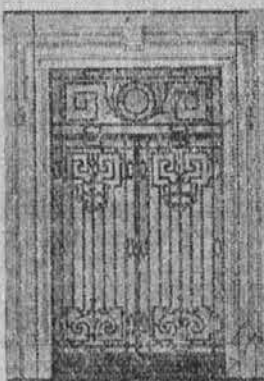
Zaradi slovenske pesmi

V idrijski gostilni pri "Sepetavcu" se je 19. julija zbralo nekaj fantov in deklet. Med razgovorom in ob vinu so se ojuščili in zapeli neko slovensko narodno pesem. Takoj nato pa so se na gostilniških vratih pojavili policijski agenti, popisali vse fante in dekleta ki jih je bilo osem po številu, in jih spodili iz gostilniških prostorov. Gostilničar je bil zato, ker je dovolil prepevanje slovenske pesmi v svojem lokalu, kaznovan z globo 300 lir in s pettedenskim za porom, ostalih osem pa so prijaviili na merodajno oblast.

gojeviča, trgovskega pomočnika, Edvard Folmota, trgovskega potnika, delavcev Ivana Cipere in Petra Golemoviča, a nevarno so ranili Vladimir Gogiča in poškodovali bivšega bana Mihaloviča. Nadalje jim obtožnica očita uboja Jovana Bute in njegove neporočene žene Katice Francetičeve, njune hčerke Suzane in Frana Francetiča, ki so našli smrt v vasi Rakitju.

Zaradi krvoprelitja v Kerestincu, kjer so napravili tudi mnogo škode na pohištvo, se je vodila preiskava proti 126 kmetom. Državni tožilec pa je zdaj obtožil samo 29 oseb, a pridržal si je pravico, da jih obtoži še 12, definitivno pa je ustavil postopanje proti 85 kmetom. Od obtoženih se nahajajo samo še štirje v zaporu, ostalih 25 se bo branilo na svobodi. Njihova starost je različna od 21. do 57. let, a soobtožena sta tudi dva 15 letnika. Državni tožilec predlaga 51 priči, branitelji pa jih bo do predlagali 100 do 200. Po takem bo razprava ena največjih, kar se jih je zadnja leta vršilo v Zagrebu, in to zaradi zločina, ki je vzbudil toliko razburjenja, kakor zaradi velikega števila udeležencev. Med branitelji sta tudi dr. Maček in dr. Trumbić.

Umetniška kovačnica mehanična delavnica

Specializirana v oknih, metalnih pročelijih, železnih vratih, ventilatih, ograjah itd. itd. Se priporoča slovenskim izdeljem cen za vsa v stroko spadajoča naročila.

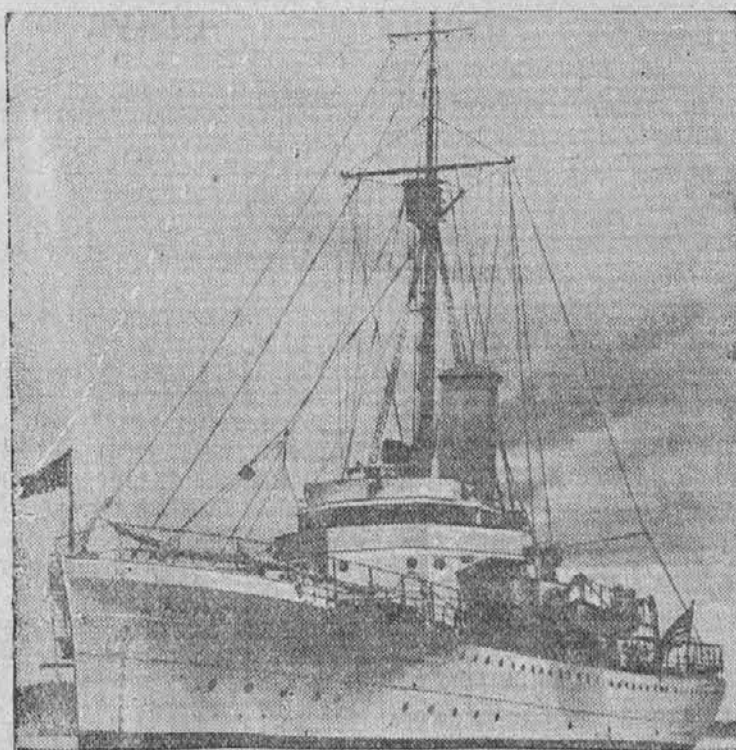
CUCIT & HUMAR

BOULEVARD BALLESTER 425 Villa Ballester

Ana Chrpova Slov. babica

dipl. v Prazi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Mayo) 8182

Ameriška bojna ladja, ki je neznan letalec obmetaval z bombami ter jo poško doval.

Slovenski jezik prepovedan tudi v gostilnah in trgovinah.

V nekaterih vaseh, ki ležijo v neposredni bližini meje in ki imajo dnevno stik z jugoslovanskimi državljani, so izdali odredbo, da trgovci in gostilničarji ne smejo s svojimi odjemalci govoriti slovenski, pač pa le italijanski. Strogo je zabranjeno govoriti slovenski v javnih lokalnih sploš; merodajni činitelji skrbno pazijo, da se te odredbe ne kršijo. Ker se odredbe izvajajo najstrožje in največ v krajih, ki so središča utrjevalnih in strateskih naprav in stoje v neposredni bližini meje, se sklepa, da hočejo na ta način preprečiti med domačim prebivalstvom komentiranje o življenju ob meji, o strateskih in utrjevalnih napravah ter o premikanju vojaških edinic, s katerimi so vsi obmejni kraji prenatrpani.

Manevri ob meji

Iz Gorice poročajo: Koncem meseca julija se je opazilo zlasti močno in vsestransko premikanje vojaštva ob meji med Podbrdom, odnosno Baško dolino, vse do Nanosa, oziroma Postojno. Vojskovanje je prihajalo po Vipavski dolini proti Idriji, od tod pa odhajalo deloma proti vrhu Porezna nad Cerknom v Baško dolino, deloma pa je krenilo na levo po idrijski planoti proti obmejnemu predelom. V zadnjih štirih dneh v juliju je imela težka artiljerija vaje v ostrem strelanju v razstreseni, na bivšem Kranjskem najvišje ležeči gorski vasi, Vojskem nad Idrijo. Radi teh vaj je bilo primorano prebivalstvo tudi gorske vasi Tribuše zapustiti domove in je bila vas in okolica sploh na vojaško povelje izpraznjena. Dalje, 27. in 28. julija je pasiral nekateri vasi nad Idrijo polk konjenice, ki je odšel proti meji, v smeri vasi Godovič. Na Poreznu nad Cerknom in njegovem pobočju se vrše dnevne in nočne vaje pehote in topništva. Grmenje topov se sliši celo čez mejo v vasi na jugoslovanski strani. Posebno aktivna je bila artiljerija v zadnjem tednu julija.

Premikanje čet, ki je na vsej obmejni črti zelo močno se vrši deloma tako naglo in nenadno, da je nemogoče slediti, katere edince sodelujejo pri teh vajah in koliko je število čet. Da je številna moč vojaštva velika, se da sklepati iz raznih poročil, ki prihajajo iz posameznih krajev.

Aretacije na Kanalskem

Pred kratkim so neznanči razdelili po okolišju Kanala na Goriskem letake s pesnimi Antona Askercarja. V zvezi s tem so aretirali sedem fantov z Kanalskega in jih spravili v italijansko vojsko. Krožijo tudi vesti, da so odkrili tudi stroj, s katerim so bile razmnožene te pesmi. — Kam so fante s Kanalskega odpeljali, ni znano.

Bensi Josipu je dobesedno gladko odneslo levo nogo in je umrl kmalu po prenosu v bolnišnico. Merlak je dobil težje poškodbe po vsem telesu in njegovo stanje je še neizpremenjeno.

V zadnjih mesecih tega leta je bilo že nešteto takih velikih nesreč, ki so zahtevali že okrog dvajset smrtnih žrtev in istotako veliko število pohabljenih. Ni skoro tedna, da ne bi bil kak mrtev zaradi razstreliva, ostalega od vojne. Veliko očetov in sinov je pobrala svetovna vojna, toda veliko število žrtev so zahtevale te njene posledice baš med našim revnim ljudstvom, med očetmi številnih družin in sinovi, ki so jih podpirali. Kdaj bo to minilo?

Vatikan in manjšinska vprašanja

Slovensko prebivalstvo Trsta in okolice je se vedno razburjeno radi odprave slovenskega jezika iz vseh cerkva samega mesta in predmestja. Kljub vsem protestom in intervencijam pa, do danes, ni opaziti niti najmanjše izpremembe. Ljudstvo spravlja celo odhod dosedanjega prefekta Tienga v zvezo s to afero in si obeta od tega izpremembo na boljše. Enako krožijo vesti, da je Vatikan izdal odredbo, da naj se vpostavi zopet prejšnje stanje in da tržaški škof samo čaka, da bi ta nalog postopoma tudi izvršil.

Toda vse to utegne biti samo pobožna želja prebivalstva, ki je bilo oropano zadnje narodne pravice. — Kajti bolj verjetna in tudi od raznih strani potrjena je vest, da so se prav v zadnjem času sestali kardinali v Rimu in razpravljali o stališču, ki naj ga zavzema katoliška cerkev glede zaštite narodnih manjšin.

Drobne vesti

Dne 31. jul. se je zgodila v bližini Bukovice na bregu Vipave smrtna nesreča. Vojaku 10. eskadrona se je nenadoma splasil konj, ki ga je nenadoma vrgel v Vipavo, kjer je utonil. Imenoval se je Ian Siega in je bil doma iz Rezije.

Novoga župnika v St. Jakobu pri Trstu dr. Antona Malabottija, po rodu Tržačana, so slovesno installirali v nedeljo, 2. avgusta.

Na tržaški grad, katerega so prenovili, so sedaj postavili moderne kanone in metalce min. Pravijo, da je to lepo in v skladu s staro arhitekturo.

Oblasti so prepovedale kopanje v Šklednju pri Trstu in sicer od tovarne olja do plavžev, ker je voda umazana in obstoji nevarnost nalezljivih bolezni.

V Podkraju nad Colom je narednik, ki se je vozil z motociklom, počila guma, da ga je vrglo pod cesto. V bolnici je podlegel poškodbam.

V Selu pri Črničah je kamjon podrl 40letnega Rudolfa Kristančiča iz Podgore, ki se je peljal na kolesu, ter ga s tako silo vrgel ob tla, da je ostal na mestu mrtev.

Labinjski premogovnik da na leto 1 milijon ton dobrega črnega premoga. Dnevno ga izkopljejo 3000 ton. V rudniku je zaposlenih okrog 6000 delavcev. Rovov je 130. V nekaj letih hočejo doseči letno kapaciteto 3 milijonov ton. Pravijo, da so ležišča precej obsežna in da segajo celo do Trsta in v nekaterih krajih do morja.

Na 14 mesecev zapora in 2.000 lir globe je bil v kontumaciji obsojen Jakob Rutar, doma iz Čadrga št. 6 nad Tolminom, ker je zbežal z doma in se tako izognil vpoklicu v Abesinijo.

Na dve leti in 3.400 lir je bil obsojen Josip Kuštrini, star 58 let iz Čepovana, ker je hotel izsiliti z grožnjami od Marije in Antona Glesič iz Šempasa nekaj zlatnine v vrednosti 300 lir. 10 in pol meseca in 1.050 lir kazni ze dobil Kragelj Franc, star 35 let, iz Sv. Jucije, ker si je nepravilno prilastil 370 lir svojega delavskega tovariša Franca Muravca.

sin. Obveljalo da je mnenje nekega nemškega kardinala, da naj se cerkev preveč ne vmešava v te probleme in naj prepusti rešitev manjšinskega problema prizadetim državam.

Slovenski dezertler obsojen na 22 let ječe

Pred vojaškim sodiščem v Bologniji je bil obsojen na 22 let ječe Slovenec Josip Jakomin, doma iz okolice Koprja. Obsojen je bil zaradi dezertstva. Služboval je kot vojak neke v Trentinu, pa je ob izbruhu abesinske vojne pobegnil od polka.

Pri mnogih vojaških sodiščih se sedaj vršijo podobni procesi proti takim, ki so dezertirali, da se izognejo klavnici.

PRIPOROČAJTE NOVI LIST

KROJAČNICA "GORICA"

ima v zalogi veliko izbero poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se vljudno priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080 U. T. 59-3102

Ljudska milica se vozi v kamjionih iz Madrida na fronto —

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLAROEEL 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Nova Slovenska Gostilna

"Gruta de Postumia"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori, zmerne cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika

Ivan Gašperšič

in

Ludvik Dekleva

A. V. FOREST 621 — CHACARITA

KROJAČNICA

Leopold Ušaj

Sedaj v novih prostorih, zračen prejšnje krojačnice, kjer boste zmerom in v vsakem oziru najboljše postreženi.

GARMENDIA 4947
Bs. Aires - Paternal.

ZA POUK IN ZABAVO

Umetna kri

Po dolgotrajnih poskusih je sovjetski prof. Bruhamenko sestavil umetno kri, ki je vbrizgal nekemu obešencu dve uri po njegovi smrti. Obesencev obraz se je pordečil, srce je začelo biti in začel je dihati. Takoj nato je mož sicer definitivno umrl, vendar pa upa ruski učenjak, da bo mogoče nekoč vsaj v nekaterih primerih mrtvece obujati na ta način.

Njegov tovariš, prof. Judin, pa je izboljšal metodo transfuzije krvi s pomočjo majhne brizgalke. Kri daro valcev krvi mu je uspelo konservirati s citronovo kislino soljo in zamrzovanjem, tako da je vsak trenutek pripravljena za transfuzijo.

O podobnih poskusih poročajo v zadnjem času tudi iz Francije. Uspeli so popolnoma. Po raziskavah nagradjenca z Nobelovo nagrado prof. Fischerja iz Monakova vemo, da je hemoglobin naše krvi soroden rastlinskemu zelenilu.

Ameriški zdravnik dr. Summers je na nekem potovanju po Indokini opazoval, da obravnavajo domačini izgube krvi na ta način, da vbrizgavajo v žile ranjenec vodo, v kateri so bili raztopili liste lian. Dr. Summers je to primitivno metodo izboljšal in pridobil iz destilata razlin nekakšno rastlinsko kri. Prasič, ki je bil že skoraj izkervavel, se je s pomočjo injekcije s to zeleno krvjo spet rešil, na isti način je Summers rešil ranjenega dirkalnega konja. — Summers trdi celo, da je zelena kri boljše od rdeče.

SVOJI K SVOJIM!

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

Slov. babica

Bivša prva šefinja v praški porodnišnici ter s prakso v bolnici Juan Fernándeza, se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in dežele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke, postrežba prvovrstna. — Sprejema od 7. do 21., ob nedeljah in praznikih pa do 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam

Lečenje brez bolesti.
LIMA 1217 U. T. 23—3389

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de

Falicov

Dr. Félix Falicov

Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1728

RADOVEDEN KROJAČ

Krojač Deszo Csaky iz Hodmezovasarhelyja na Madžarskem si je vzela čas, da je sešel in izračunal, koliko vbojdljavev s šivanko je treba za možko obleko. Štetje mu je vzelo 14 dni časa.

Moderna, enovrstna obleka za vitkega, 1 m 72 cm visokega moža ima po Csakyjevih računih nič manj nego 74.392 šivov, od teh je 35.679 na roko, 38.713 pa jih napravi stroj. Csaky je nadalje izračunal, koliko šivov pride na posamezen oblačilni kos. Tako je na sukni 22.014 šivov naroko, 20.273 pa s strojem. S hlačami ima šivajoča roka manj dela: zadostuje 7768 šivov, 10.948 jih napravi stroj; in podobno je s telovnikom, ki ima 5879 šivov na roko in 4292 na stroj. Csaky se je tako uživel v te račune, da hoče sedaj še doznati, koliko šivov je treba za povrtnik in za zimsko sukno.

NEKAJ ZA BRIHTNE GLAVE

Ameriški milijonar, ki je obogatel izumom, je nekemu reporterju označil deset izumov, ki so ta čas baje najbolj potrebni in ki bi izumitelja spremenili v milijonarja. Ti izumi so:

1. Dieslov motor za transportna letala.
2. Ceneno letalo po načinu avtorov, ki bi ga lahko imeli vedno pripravljene v vrtni in s katerim bi se lahko neposredno pred vrati dvignili v zrak ter bi pristajal isto tako pred vrati.
3. Pridobivanje sile iz sončnih žarkov, plime in oseke ter zemeljske no tranje toplote.
4. Luč, ki bi prodirala skozi megle.
5. Proizvajanja električne sile neposredno v premogovnikih, od koder bi se dovajala v mesta za kurjavo, pogon in svetlobo.
6. Izum mrzle luči, kakršno proizvajajo kresnice.
7. Govoreče knjige.
8. Papir iz trave namesto iz lesa.
9. Avto brez stikanja.
10. Umetna hrana, ki bi upoštevala vse znanstvene ugotovitve.

Migljai za hišne gospodinje

Kadar pripravljate tako zvani zmeškan krompir (pire), pazi, da bo mleko, katero primešate, vrelo. Mrzlo ali mlačno mleko napravi jed težko.

Kadar pereš svileno blago, pride ni vodi nekoliko soli in blago bo ohranilo prvotno barvo, pa tudi mehkeje bo.

POZOR! POZOR!

„Modas Wilma“

Sporočamo vsem cenj. odjemalkam, da smo se preselili iz ul. Rivera 1476 v nove in večje prostore na

AV. SAN MARTIN 1854,
VOGAL PUJOL

kjer bomo odslej poslovali pod firmo

„Modas Justa“

ter bomo razpolagali z večjo izbero oblek, klobukov, fantazij itd. Cenj. rojakinjam se vljudno priporočamo
KUKANJA & PRINČIČ

Arline Judge filmska igralka, ki je bila proglašena za najpopolnejšo žensko med svojimi sovrstnicami

John D. Rockefeller, "kralj" petro lejskih vrelcev, je obhajal svoj 97. rojstni dan

Kako moraš jesti sadje

1. Jej samo zrelo sadje. Nezrelo sadje je težko prebavljivo ali neprebavljivo, ker lahko povzroči motnje v želodcu in črevesju. Nezrelo sadje uporabljaj samo za prekuhavo, za mezo in podobno.
2. Preden se lotiš sadja, ga očisti vse nesnage, ki se je nabrala na njegovi površini. Samo če si sadje utrgal sam s čistimi rokami, zadostuje, da ga obriseš.
3. Za slaboten želodec je treba sadje olupiti, zdravi, krepki želodec pa ga prebavijo z lupino vred. To ni brez pomena, kajti v lupini je mnogo hranilnih in zdravilnih snovi, razen tega spodbuja lupina črevesje k delovanju.
4. Gnile dele sadja, črve in žuželke v njem moraš odstraniti.
5. Sadje je treba dobro prežvečiti. Večjih kosov ne požiraj, da ne bodo želodec in čreva preobremenjena z delom. Sploh ni dobro, da použiješ preveč sadja na mah, ker povzroči to lahko nered v prebavi.
6. Večjih pečk črešenj, sliv itd. ne požiraj. Poedina pečka ti običajno ne bo škodovala in se bo v teku 24 ur sama odstranila iz telesa. Ni nevarnosti, da bi nastalo kakšno vnetje v črevesih. Toda večja množina pečk lahko škoduje, večjih celo tane

POSLANO

Očбору in članstvu SPD I!
Podpisani izjavljam, da so popolnoma neutemeljene govornice, češ da sem jaz kriv, če Vaša organizacija ni sodelovala skupno z ostalimi na nedeljski prireditvi. V Meddržstvenem odboru sem zastopal samo Ljudski oder in imel en sam glas, vsi odborovi sklepi pa so bili sprejeti soglasno, glasom dogovora, ki ga je predložil Tabor in ki so ga vsa društva že od samega začetka odobrila. Kričnje ne nosim jaz, ne ostale organizacije in tudi ne ves Vaš odbor ali Vaše društvo, marveč Vaši zastopniki, s katerimi ni bilo mogoče nikoli priti do konkretnih zaključkov, ker so se od seje do seje menjavali, dočim so ostala društva zastopale ves čas iste osebe. Kar se je na eni seji odobrilo, so na drugi seji Vaši zastopniki spet ovrgli.
Tovariši! Sodite tiste, ki so sodbo zaslužili, in ne obdolžite drugih po krivem!
Oton Turel.

ko, da je treba kirurškega noža.
7. Neposredno po sadju ne pij vode, ker zaužitje sadno meso nabrekne in povzroči vsakovrstne motnje.

RUSKA KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki ter s posebnim konzultorjem za spolne in krvne bolezni, katerega vodi znani specialist dr. A. Izaguirre. — Zenske sprejema ga. dr. Matilda Krasting v posebnih oddelkih, s posebnim vdomom.
Imamo specializirane zdravnike za vse vrste bolezni, X-žarke in laboratorij za elektr. zdravljenje.
Za bolnike in bolnice iz notranosti imamo posebne sobe s posteljami. — Cena: dnevno od \$ 1.— dalje. — Za majhen honorar, dajemo nasvete tudi pismenim potom.
Zdravniški pregled za kakršnokoli bolezen: \$ 3.—
Sprejemamo od 9. — 12. in od 15. do 21.; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. Govorimo slovensko.

SUIPACHA 28

PREKOMORSKA POSTA

Iz Evrope dospejo

- 14. Oceania
- 16. Gral. Osorio
- 18. Massilia
- 19. Cap Arcona

Proti Evropi odplovejo

- 16. Almanzora in La Coruna
- 17. H. Brigada in Campana
- 18. Oceania

MALI OGLASI

KO RABITE ODVETNIKA za kakršnokoli pravne nasvete, obrnite se na pisarno M. D. Hocevar, Traductora publica nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — Istotam se PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKUMENTI

KDOR ŽELI SPOZNATI SAMEGA SEBE, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje bodoče in preteklo življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. Zadoštuje napisati lastnorčno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na naslov: GRAFOLOG, Calle Tucumán 586 Buenos Aires. — Pišite lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z naslednjimi dobriimi službami za matrimonio, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIČ, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588.

NAZNANILO. Podpisani naznanjam cenj. rojakom, da sem otvoril na ul. Fraga 1402-10. Restavracijo "Spomlad" (Rest. Primavera), kjer razpolagam z velikim salonom in z rezerviranimi prostori, točim dobro pijačo in nudim vsake vrste zdravo hrano. Rojakom se vljudno priporočam za obisk. Josip Briščak.

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah
MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275 in 1407 D. Sud

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU
v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.
ZBIRALISČE SLOVENCEV.
Lepi prostori, pripravi za svatbe — Prenočišča. — Sobne za prenočišče prenovljene in na novo opremljene.
Rojakom se priporoča lastnik
EMIL ŽIVČIČ
PATERNAL Osorio 5085

KROJACNICA

P. CAPUDER
se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires, Billinghurst 271 apt. 1
(višina ulice Cangallo 3500)

Caričin ljubljenec

Zgodovinski roman

"Zlatarke stroke sem se izučil pri znamenitem nemškem mojstru", odgovori starec.

Tujec ži ogrne kožuh...
"Prišel bom sam po prstan", reče.
"Lahko noč! Posveti mi lepi otrok!" se obrne k Elizabeti.

Elizabeta se dvigne in vzame svetiljko. Ko je videla, da tujec napole odhaja, ji je odleglo. Svetloba ji pada na lepi obraz. Tujec se zdrzne. Buljil je vanjo, kakor da vidi prikazen.

"Kdo je ta deklica?", vpraša starca. "Kako ji je ime? Je-li vedno živele tu, v Petrogradu?"
"Gospod," odgovori brusilec diamantov ravno tako ponižno, kot prej "to je moja vnukinja. Pred par leti sem jo dovedel iz Amsterdama. Tam je pokopana njena mati."

Tujec migne z roko Elizabeti, naj ostane, in odide sam. Trenutek pozneje so slišali, kako je hrupno zaploplnil hišna vrata.

Zdajci odpre Potemkin omaro in zapusti svoje skrivališče. Bil je bled kakor smrt in lepo čelo so mu obilvale male kaplje mrzlega znoja.

"Elizabeta, Elizabeta!", zamolklo zakliče mladi častnik. "Ded, ali veste, kdo je to bil?"
"Vem. Spoznal sem ga", odvrne Peter Voroncov.

"To je bil Gregor Orlov, caričin miljenec. Meni je bolje poznan pod imenom ubijalec carja Petra."

"Gospod!" — vzkligne Elizabeta. "Od tega človeka ne more ničesar dobrnega priti!"

"Tem bolj mi je nerazumljivo, kaj namerava grof Orlov s tem neverdnim kamenom?" reče Potemkin in pokaže na mizo kjer je ležal diamant.

Ničvredni kamen, pravite?" vzkligne Voroncov ter odmakne kamen od svetiljke, rako da je diamant v temi zasijal v morju svetlobe. "Čujte, Aleksander Potemkin: ta diamant, ki se nahaja v mojih rokah, je največji diamant, ki so ga sploh kdaj našli — vreden je vsaj milijon rubljev!"

"Diamant je pristen?", se začudi častnik. "Potem ne razumem, kaj z njim namerava."

"Stvar je jasna", odgovori starec, gre k svoji mizi ter zaklene dragegula v žezno skatlo. "Briljant, ki je vreden milijon rubljev, bi mogel ukrasti, mogel bi se ga polakomniti, medtem ko me ničvredna imitacija ne bo zanimala!"

Stara ura v kotu sobe udari enajst. Potemkin se zdrzne, vzame kape in sabljo, ki je ležala na mizi. "Čas je da grem!" — vzkligne. "Ne smem izgubljati časa, če se nečem ugonobiti! Zbogom, srce moje, in spominjaj se napisa na prstanu!"

Potemkin objame svojo zarochenko, jo nežno poljubi, pod roko starcu in brž odide po stopnicah. V trenutku, ko stopi na ulico, ugleda na nasprotni strani temno senco, ki se plazi ob zidovih starih hiš. Senca se zgubi za oglom Potemkin zgrabi držaj svojega meča in nadaljuje pot.

Prišedši do ogla, hoče kreniti v glavno ulico, ki mu zastavi pot človek v starem vojaškem plašču z invalidsko kapo na glavi.

"Vi ste Aleksander Potemkin, gospod?" vpraša tujec ki ga Potemkin še nikoli ni videl. "Poročnik v gardnem polku njenega veličanstva carice?"

"Da, to sem jaz. Kaj želite?"
"Pošljite me poročnik Mirovič," — odvrne invalid. "Pripetilo se je nekaj nepredvidenega. Sporoča vam, da brezpogojno uporabite voz, ki vas čaka za oglom."

Potemkin se preplaši, vendar ni

smel izgubljati časa. Požuri se k zaprti kočiji, ki je stala za oglom. Sede vanjo, e invalid njemu nasproti. Voz se premakne in konji stečejo kakor puščica.

"Kaj se je zgodilo na straži", vpraša Potemkin invalida

"Tako hodete vse izvedeli, gospod poročnik", odgovoril invalid in izvleče iz žepa robcem, kakor da si hoče obrisati znojno čelo. In preden je mogel Potemkin še kaj vprašati, se vrže invalid na njega ter mu pritiska robcem na obraz. Potemkin besno zakriči, ker je sedaj videl, da so ga prevarili in zvaljili v zanko. Ven dar pa si nikakor ni mogel pojasniti kdo mu jo je postavil in v kako svrhu. Hotel se je vzravhati in potegniti sabljo, da prebode podlega lopova. Toda njegove roke so bile težke, tako težke, da jih ni mogel dvigniti. Čutil je, pritisk v možganih — neki odurni sladki vonj je napolnil kočijo — in mladi častnik je padel na blazine.

Aleksander Potemkin je izgubil zavest, medtem ko je kočija drvela po petrogradskih ulicah k nepoznanemu cilju.

2. POGlavJE

Carica.

Ko se je Potemkin prebudil, se dolgo ni mogel spomniti, kaj se je z njim zgodilo.

Dvigne se in se ozre po sobi, v kateri se je nahajal. Elegantly opremljeni prostor z luksuzno opremo mu je bil popolnoma neznan. — Skočil na noge in seže po svoji sablji. Niso mu je odvzeli. Denarnica, beleznica, vse je bilo na svojem mestu. Na stolu poleg njega je ležala kapa, plošč in rokavice. Potemkin vstane in gre k vratom. Bila so zaklenjena. V tem je zagledal izhod, a pred njim svilene zavese. Mladi častnik gre brž skozi zastore, iztegne roko, da doseže kljuko — ko se naenkrat vrata odpro. Potemkin sliši šelest ženske obleke, — začuden

postoji: pred njim je stala prekrasna mlada žena. Oblečena je bila samo v negizir iz bele svile. Ta izvanredno lepa žena se mu približa, toplo ga pogleda in prime ga za obe roki, a z lepih ustnic se je slišala samo ena beseda: "Končno!"

"Usmilite se, milostiva gospa", spregovori Potemkin, ne da bi mogel odvrtni pogleda s telesa lepe žene. "Razložite mi skrivnost, ki me obdaja. Kako sem prišel semkaj? Kje sem?"

"Ali je Aleksander Potemkin ostal sredi petrogradskega življenja, polnega ljubzenskih pustolovščin, tako nedolžen, da potrebuje pojasnila? Potemkin vam bom sedva na ono posteljo, ponudila vam bom čaj."

Kakor brez volje ji je sledil mladi častnik. Medtem ko je lepa žena pripravljala čaj, jo je Potemkin pozorno motril.

"Pijte Aleksander Potemkin!" — mu ona ponudi čaj in se čudno smehlja "pijte, dobro vam bo storilo!"

Ko je pil čaj, je čutil, kako mu je ugodno. Bilo mu je, kakor da kri lažje teče po žilah, prsa so se mu širila v sladkem hrepenenju, žile so mu utripale močnejše, a v očeh mu je plamtela strast. Lepa žena se nasloni nanj.

"Zahteval si pojasnila. Jaz sem bogata, neodvisna, nočna. — Vsako željo, ki mi pride v glavo, si lahko izpolnim. Vendar pa sredi med obiljem trpim pomanjkanje! Hočem, da me ljubi mož, ki me bo z močno roko vodil. Slučajno sem zagledala tebe. Od tedaj sem imela tvojo lepo postavo pred očmi. Tukaj, kjer naju nikdo ne čuje, ti hočem povedati, da te ljubim in da bi umrla, če ne bi postal moj!"

Ona ga objame in potegne na svojo grud. Potemkin hoče vstati, vendar prepozno. Vroče ustnice so pri-

tisnile na njegove in ogenj mu spreleti po žilah.

"Večno bom tako pri tebi," vzkligne žena, drhteča v blaženstvu. "Poljubljam te! Zakaj si tako hladen? Ali ne morem vzbuditi v tebi ljubezni? Jetnica ti bom, tvoja služkinja — daj mi samo svoje srce — svojo ljubezen!"

Razplamtela žena se vrže k nogam lepega mladega častnika in položi svoj vroči obraz na njegova kolena. Potemkinov odpor je bil premagan. Zastoj si je klical v spomin sliko svoje Elizabete — lepi demon ga je obvladal. Bil je mož od mesa in krvi, pa je podlegel njenim dražetvam.

S tresočo roko si mladi mož odpne plašč uniforme. Na tla mu pada zlato-modri koscem, povezan s svileno vrvice.

Koscem Elizabetinih las! Mil spomin na njegovo ljubljeno! In pred nežno, čisto ljubezniško izgine vsaka strast.

Potemkin žensko močno odrine. — "Pustite me — pustite me, prosim! Zaklinjam vas, dovolite, da odidem odtod! Nisem več prost, ker ljubim deklico, čisto kakor angel; zvest ji bom in nočem biti lopov! Jaz ne vem kdo ste vi, toda ne unčite moje časti!"

"Demonska ženska skoči, prsa so se ji burno dvigale, oči plamtele — toda sedaj je druga strast gledala iz njenih oči!"

"Ti ljubiš — ti ljubiš drugo? Kdo je ona? — Grofica — kneginja — povej mi ime, da vsaj vem, komu naj zavidam, pred katero žensko se moram umakniti!"

"Grofica — kneginja?!" — vzkligne Potemkin, "oh ne! Niti od daleč! Ona je siromašna vnukinja nekega brusilca diamantov — toda vendar je moja Elizabeta Voroncov bogatejša, nego jo morejo opisati besede!"
"Elizabeta Voroncov?!" vpraša

ona zaničljivo. "Toda kje stanuje to srečno bitje?"

"Tukaj v Petrogradu," odgovori Potemkin, "v mali siromašni hišici v Mihajlovi ulici."

"V Petrogradu? — v Mihajlovi ulici? — Elizabeta Voroncov? — Dobro — hvala ti!"

Pred nekoliko trenutki se ponosna in strastna, je stala sedaj pred njim sključena in zdela se mu je deset let starejša.

"Poljubi me še enkrat, preden odides," — spregovori ona. "Ti nisi ne slutil, kaj si sedaj izgubil." Sedredno je mogel preprečiti, ga ona objame, toda se v istem trenutku blede prestrašeno zdrzne.

"Nekdo prihaja!" — zasepeta in pokaže s tresočimi rokami na vrata. "Slišim glas — oh Bog! — cigav je ta glas? — To je on!"

V sosedni sobi se je nekdo bučno bližal vratom, ki niso bila zaklenjena, — in s praga se začuje pretrepetni besni glas:

— To je torej hiša, v kateri se krišijo svete prisrge?! Nazaj, preprednež, ali te bom prebodel z mečem! Hočem biti prepričan na svoje lastne oči, da sem zaničevan in prevaran!"

Potemkin pritiska pesti na čelo. Kje je že slišal ta glas? To noč ga je nekje slišal! Ha, strašna misel — to je on, najmočnejši človek v Rusiji. Toda kdo je bila ta žena, ki je pred tem glasom pretrepala, kakor da stoji pred sodnikom?

"Skrij se, nesrečnež!" mu zakličel lepa zagonetna žena in potisne Potemkina k oknu. "Skoči dol, ako ti gre drugače — ako padeš njemu v roke, te bo ubil!"
Se le sedaj je mladi častnik spregledal. Ni prvič, da vidi to lepo, teh temnih oči. Preživel je trenutke, ki jih redko preživlja kak smrtnik. Ležal je v naročju cesarice!
(Nadaljevanje)